

Fremmede

af Randi Olsen

Før jeg kom til Andebølle Ungdomshøjskole havde jeg aldrig mødt eller snakket med en grønlander; ikke fordi jeg ikke ville, men fordi der ikke var nogle grønlandere i min omgangskreds.

Da jeg kom til A.U.H., kom jeg i gruppe med en grønlander. Hun hedder Else, og i begyndelsen havde jeg meget svært ved at forstå hende på grund af måden, hun tænkte og gjorde tingene på. Hun gjorde det på en måde, som jeg ikke var vant til fra min hverdag. Men efterhånden er jeg begyndt at forstå mange af de ting og tanker, hun gør sig.

Når det sker, at Else får gæster, som også er grønlandere, plejer jeg at gå fra vores værelse, fordi det irriterer mig, at de taler et sprog, som jeg ikke forstår. I begyndelsen havde jeg svært ved at acceptere dette, men så prøvede jeg at bytte Elses og min rolle om:

Hvis jeg nu boede i et andet land, hvor kun få talte mit sprog, og hvis jeg vidste, at mine børn ikke ville komme til at lære mit sprog, fordi mit folk ikke er „herre“ i dette land, og hvis jeg vidste, at hvis ikke jeg og mine landsmænd holdt vores kultur og traditioner ved ilden, ville vi gå til grunde. Hvordan tror du, at du ville føle det, hvis det var dig?

Nu føler jeg, at vi danskere i stedet for at hjælpe grønlanderne er godt på vej til at ødelægge deres land.

Hvordan har grønlandere det i Danmark?

af Else Evaldsen

At være i Danmark, når man er grønlander, er ikke godt. For mig er det meget svært, for man forstår så lidt. Mange grønlandere er ganske vist meget dygtige til at snakke, men andre føler sig udenfor. De er bange for at sige noget, for de ved, at de har svært ved at snakke, og de kan ikke rigtigt udtale sproget.

Nu har jeg været på Andebølle Ungdomshøjskole i 4 måneder, og jeg føler stadigvæk, at jeg er udenfor. Dagene kan være meget lange, og jeg ved ikke, hvad jeg skal tage mig til. Nogle gange lukker jeg mig selv inde. Jeg kan mærke, at jeg burde snakke med nogen, men hvem skal jeg snakke med? Er der overhovedet nogen, der kan hjælpe mig med mine problemer?

Vi kan tage et eksempel:

I vores gruppe kan jeg engang imellem føle mig udenfor. Når jeg siger noget, plejer de andre at sige, at det ikke er til at forstå. På en måde forstår jeg dem godt, men jeg synes godt, de kunne tage hensyn til, at jeg er grønlander, og at jeg derfor ikke snakker ret meget. Og de bør tænke på, at jeg snakker dårligt og ikke rigtigt kan udtale sproget. Når de siger, at noget er forkert, bliver jeg måske bange og vil ikke sige mere. Og hvis jeg gentager det, griner de af mig, fordi jeg siger ordene forkert. De tror ikke, jeg mener det al-

vorligt. Hvorfor griner de af mig, hvorfor kan de ikke spørge mig, hvad jeg mener, så jeg kan sige min mening. Som det er nu, føler jeg ofte, at jeg bliver gjort til grin. Hvorfor giver de mig ikke en chance til at forklare min egen mening. Vi grønlandere er da også mennesker ligesom dem selv. Man kan da ikke se ned på nogen, bare fordi de ikke forstår ret meget. De skulle prøve at tage til Grønland og se, hvad der foregår deroppe, og prøve at finde ud af, hvad deres største problem er.

Mit problem er, at jeg snakker så dårligt dansk, og at jeg ikke kender ret meget til fremmedord. Jeg ved godt, at det ikke er noget, I kan gøre for, men tænk på det, når I snakker med en grønlander, for de fleste har sikkert svært ved at følge med, når I snakker. I vil måske spørge, om vi da ikke har lært det i skolen, – men jeg føler virkelig, at vores lærer har lært mig meget. Hvorfor er jeg så ikke til at forstå, når jeg snakker? Har jeg været doven, mens vi havde dansk i skolen? Nej, det tror jeg ikke, men han må jo alligevel ikke have lært os nok. Og der er andre, der har det sværere end jeg.

Endnu et eksempel:

Der findes åbenbart nogle danskere, som ikke kan holde ud at sidde sammen med en grønlander. En dag, da jeg kom ind i en bus, var der kun en siddeplads tilbage, så jeg satte mig der, ved siden af en gammel dame. Først kiggede hun lidt underligt på mig, og jeg kunne mærke, at hun blev urolig. Da bussen standsede, og en mand steg ud, skyndte damen sig at flytte til den tomme plads, og der sad hun sammen med en anden

Fot.: Heidi Bagger (1976).

dame. De snakkede sammen og kiggede underligt på mig, som om jeg var et eller andet dyr. Hvorfor gjorde de mon det? Er det fordi vi er så forskellige, eller fordi nogle taler dårligt om grønlanderne? Tænker de det værste om en? Mange grønlandere har været ude for noget lignende, og det er nok en af de ting, der vækker hadet til danskerne. Bare de dog kunne se på os som mennesker.

Mange forstår det måske ikke. Men hvis I vil være med til at undgå sådanne situationer, kan I hjælpe mange grønlandere.

Måske har jeg ikke forklaret det godt nok, men hvis I bare ville lade være med kun at tænke på jer selv, kunne I hjælpe mange.